

TİYATRO

Tiyatro, yaşamdaki olayları sahnede canlandırma sanatıdır. Olayları oluş hâlinde gösteren tiyatro eserlerinde; olaylar yazarın ağzından anlatılmaz, eserdeki kişiler tarafından doğrudan doğruya söylenir ve yapılır.

Tümüyle konuşma ve harekete dayalı bir gösteri sanatıdır. Tiyatroda perde ve sahne olmak üzere iki bölüm vardır. Perde, konunun ana parçalarından her biridir. Sahne ise her perdede kişilerin girip çıkmasıyla oluşan küçük bölümlerdir.

TİYATRO TERİMLERİ

aksesuar: Konunun gerektirdiği ölçüde kullanılan, bir sahne içinde yer alan veya oyuncunun dekor gereği kullandığı çeşitli eşya.

aktör: Erkek oyuncu.

aktris: Kadın oyuncu.

dekor: Tiyatro, sinema ve televizyonda sahneye konulan eserin olayının geçtiği yerin ve çağın özelliklerini belirleyen perde, aksesuar vb. öğelerin bütünü.

diksiyon: 1. Seslerin, sözlerin, vurguların, anlam ve heyecan duraklarını kurallarına uygun olarak söyleme. 2. Duru, açık vurgulama ve çıkaklara tam uyarak konuşma.

doğaçlama: Yazılı metni olmayan oyun, tuluat.

jest: Herhangi bir şeyi açıklamak için genellikle el, kol ve baş ile yapılan içgüdüsel veya iradeli hareket.

koro: Tek veya çok sesli olarak yazılmış bir müzik eserini seslendirmek için bir araya gelen topluluk

kostüm: Sinema ve tiyatrodaki rol gereği giyilen kıyafetlerin genel adı.

kulis: Sahnenin gerisinde ve yanlarında bulunan bölüm.

makyaj: İyi görüntü sağlamak, belli bir tipi yaratmak veya yalnızca bazı düzeltmeler yapmak için oyuncunun yüzünde ve başka organlarında yapılan boyama ve değişimler.

mimik: Yüz, el, kol hareketleriyle düşünceyi anlatma sanatı. mizansen: Yönetmenin belli bir oyun içinde oyuncularını düzene alması ve onları oyuna uygun bir uyum içine sokması için yaptığı hazırlık, çalışma.

oyuncu: Herhangi bir oyunda oynayan kimse.

pantomim: Sözsüz oyun.

perde: Bir sahne eserinin büyük bölümlerinin her biri.

piyes: Oyun.

prömiyer: İlk gösteri.

reji: Sinema, tiyatro, radyo ve televizyon oyunlarında oyunu yönetme.

rejisör: Yönetmen.

replik: Sahne oyunlarında konuşanların birbirlerine söyledikleri sözlerden her biri.

rol: Bir kişiliği canlandıran oyuncunun söylemesi ve yapması gereken hareketlerin genel adı.

sahne: 1. Bir oyun veya filmin başlıca bölümlerinden her biri. 2. İzleyicilerin kolayca görebilmeleri için genellikle yerden belli bir ölçüde yüksek yapılan, oyun, müzik vb. gösteri yapmaya uygun yer, oyunluk.

skeç: Güldürü niteliğinde kısa oyun.

süflör: Oyunculara, rollerinde unuttukları sözleri izleyicilere duyurmadan söyleyip hatırlatan erkek.

temsil: Oyun.

tirat: 1. Sahnede kişilerin birbirlerine söyledikleri uzun sözler. 2. Bir tiyatro oyununda, oyuncunun uzun ve kesintisiz konuşması.

TİYATRO TÜRLERİ

Trajedi

Seyircide korku ve acıma hislerini uyandırarak onu kötü duygularından arındırmayı amaçlayan tiyatro türüdür.

Özellikleri:

- Konusunu seçkin kimselerin hayatından ya da mitolojiden seçer.
- Kahramanları tanrılar ya da soylu kimselerdir. Sıradan insanlara yer verilmez.
- Kaba saba sözlere yer verilmez.
- Çirkin olaylar (cinayet, kavga vs.) seyircinin gözü önünde gerçekleştirilmez.
- Üç birlik kuralına uyar. Bu, yer, zaman ve olay birliğidir. Yani oyun hep aynı yerde aynı dekorla oynanmalı, olay bir günlük zaman dilimi içinde geçecek izlenimi vermeli, aynı ana olay etrafında geçmelidir.

Komedi

İnsanları güldürerek eğitmeyi amaçlayan tiyatro türüdür. Her gülünç şeyin altında ders alınacak bir gerçeğin olduğuna inanılır.

Özellikleri:

- Konusunu günlük hayattan, sosyal olaylardan seçer.
- Kahramanları sıradan, günlük yaşamdan insanlardır.
- Üslupta kusursuzluk aranmaz, kaba sayılan hatta küfürlü sözlere yer verilir.
- Çirkin, kaba olaylar seyircinin gözü önünde işlenir.
- Üç birlik kuralına uyulur.

Dram

Hayatı hem acıklı hem gülünç yönleriyle bir bütün olarak yansıtmayı amaçlayan tiyatro türüdür.

Özellikleri:

- Konusunu günlük hayattan ya da tarihin herhangi bir devrinden seçebilir.
- Hem acıklı hem komik olaylar aynı oyunda iç içe bulunur.
- Kahramanlar hem soylulardan hem sıradan insanlar arasından seçilir.
- Üç birlik kuralına uymak zorunda değildir.
- Her tür olay seyircinin karşısında gerçekleştirilebilir.
- Şiir, düzyazı karışık halde bulunur.

***NOT: EBA üzerinden alıştırımlar ve sunular da paylaşıyorum.
Lütfen takip edin.***

İyi çalışmalar 😊

ESRA ERBİL